

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/130/2020
Identifikačné číslo spisu: 7115227600
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7115227600.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. V. Š., bývajúceho v F., R.V. X, proti žalovanému Rozhlasu a televízii Slovenska, so sídlom v Bratislave, Mlynská dolina, zastúpenému poverenou zamestnankyňou E. L. H., o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9 C 92/2016, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2019 sp. zn. 16 Co 236/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2019 sp. zn. 16 Co 236/2018 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 31. mája 2019 sp. zn. 16 Co 236/2018 odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo 06. júla 2018 sp. zn. 9 C 92/2016 (ďalej len „súd prvej inštancie“) ako oneskorene podané [§ 386 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)]. Vo svojom rozhodnutí uviedol nasledovné. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému doručený elektronicky, a to dňa 11. júla 2018 (č. l. 285 spisu). Zákonom stanovená lehota na podanie odvolania (15 dní) začala plynúť nasledujúcim dňom, teda 12. júla 2018 (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP, § 121 ods. 2 CSP) a skončila dňa 26. júla 2018 (štvrtok). Odvolací súd ďalej uviedol, že žalovaný podal svoje odvolanie na pošte dňa 31. júla 2018, a teda oneskorene.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej tiež ako „dovolateľ“) a navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie podal v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, a to z dôvodu existencie procesnej vady zmätočnosti konania, a tvrdil, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že posúdenie odvolacieho súdu ohľadom oneskoreného podania odvolania je nesprávne, keďže svoje odvolanie podal elektronicky dňa 26. júla 2018, t. j. v posledný deň lehoty na podanie jeho odvolania, a nie len 31. júla 2018 na pošte, tak ako to tvrdí odvolací súd. K svojim tvrdeniam podporne priložil dôkaz, a to vo forme výpisu z komunikácie pri doručovaní elektronickej pošty, na ktorom je

zaznamenaná komunikácia medzi serverom žalovaného a serverom Okresného súdu Bratislava IV, a ktorý preukazuje, že žalovaný zo svojej emailovej adresy elektronicky odoslal odvolanie, elektronicky, bez autorizácie, a to dňa 26. júla 2018 o 15:37:14 hod. Ďalej dodal, že predmetom tohto mailu bolo odvolanie, čo je uvedené v riadku Subject a veľkosť súboru bola 852,29 KB. Na adresu podatelnaOSBAIV@justice.sk bolo odvolanie prijaté dňa 26. júla 2018 o 15:37:18 hod., zaradené ako AD36E2BBEC08C s výsledkom doručenia „OK“. Dovolateľ ďalej uviedol, že nakoľko sa jednalo o podanie urobené elektronicky bez autorizácie, postupoval teda následne v zmysle ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, a teda doručil obsahovo totožné podanie tiež poštou v listinnej podobe súdu prvej inštancie, a to tak, že ho podal na poštovú prepravu dňa 31. júla 2018. Žalovaný mal na základe vyššie spomenutého za to, že jednoznačne postupoval v zmysle zákona (najmä podľa § 362 ods. 1, § 121 ods. 2, 5 CSP) a lehotu na podanie odvolania nezmeškal.

3. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolací súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Nadväzujúc na tento záver treba podľa súčasnej právnej úpravy za zásah do práva na spravodlivý súdny proces považovať nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, v rámci ktorého z určitého dôvodu odmietne odvolanie, i keď predpoklady pre taký postup neboli dané (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 98/2017, 8 Cdo 171/2017 a 8 Cdo 179/2017).

9. So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalovaného/dovolateľa odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

10. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

11. V zmysle ustanovenia § 121 ods. 2 platí, že do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

12. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (§ 121 ods. 5 CSP).

13. Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP platí, že podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

14. Obsah spisu nasvedčuje tomu, že rozsudok súdu prvej inštancie bol (tak, ako to uviedol aj odvolací súd aj dovolateľ) žalovanému doručený 11. júla 2018. Lehota na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) dovolateľovi teda začala plynúť nasledujúci deň, a to 12. júla 2018 a koniec lehoty pripadol na 26. júla 2018 (štvrtok, teda riadny pracovný deň).

15. Dovolateľ pripojil k podanému dovolaniu výpis z komunikácie pri doručovaní elektronickej pošty medzi serverom žalovaného a serverom Okresného súdu Bratislava IV, ktorý nasvedčoval tomu, že žalovaný podal svoje odvolanie včas, konkrétne dňa 26. júla 2018 (č. l. 307 spisu). Na to, po šetrení spisu, dovolací súd, po predložení predmetného spisu, odvolacím súdom, na rozhodnutie o podanom dovolaní, spis vrátil späť súdu prvej inštancie bez rozhodnutia s poukazom na to, že predmetné elektronické podanie sa v spise nenachádza, avšak podľa uvedeného sa môže predpokladať, a to na základe toho, že listina (č. l. 307), ktorú žalovaný priložil k svojmu dovolaniu, sa javí ako dôkaz, ktorý preukazuje včasnosť podania odvolania, a že elektronicky odoslané odvolanie im bolo doručené včas, ktoré by sa malo nachádzať v ich elektronickej schránke. Preto najvyšší súd žiadal, aby súd prvej inštancie uvedené prešetril, elektronicky podané odvolanie dohľadal, v prípade potreby požiadal žalovaného o súčinnosť pri šetrení, a vykonal také úkony, ktoré by viedli k vyriešeniu problematiky, a aby prípadné dohľadané elektronické odvolanie žalovaného založili do spisu.

16. Následne bol dovolaciemu súdu opätovne predložený tento spis, ktorý bol však doplnený len o úradný záznam (č. l. 356 spisu) zo dňa 01. júna 2020, v ktorom bolo uvedené, že asistentka senátu 9 C zistila, že elektronický doklad, ktorý by mal preukazovať okamih doručenia odvolania žalovaného do elektronickej schránky na Okresný súd Bratislava IV, a autorizáciu tohto elektronickeho podania, elektronická podateľňa nemá, nakoľko má k dispozícii podania dátumované len maximálne 2 mesiace dozadu a toto predmetné podanie bolo dátumované z 26. júla 2018. Spis bol tiež doplnený o výzvu súdu prvej inštancie pre žalovaného v zmysle, aby v lehote 15 dní preukázal včasnosť podania odvolania, nakoľko toto elektronické podanie sa nenachádza v ich elektronickej schránke a ani v spise. Na výzvu súdu žalovaný zaslal požadované (č. l. 360 až 368 spisu), čím opätovne preukázal včasnosť podania svojho odvolania.

17. Dovolací súd k danej problematike uvádza nasledovné. Nakoľko odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní, pravdepodobne nemal k dispozícii elektronické podanie žalovaného, a teda ani žalovaným pripojený výpis z komunikácie pri doručovaní elektronickej pošty medzi ním a Okresným súdom Bratislava IV (č. l. 307 spisu), tak tento vychádzal len z odvolania žalovaného, ktoré podal na poštovú prepravu dňa 31. júla 2018 (č. l. 286 a nasl. spisu), a z ktorého vyplývalo, že odvolanie bolo podané po lehote.

17.1. Žalovaný však hodnoverným spôsobom preukázal včasnosť podania svojho odvolania elektronickým doručením z jeho emailovej adresy na emailovú adresu Okresného súdu Bratislava IV, čo možno rozhodne hodnotiť na základe priloženého výpisu z predmetnej komunikácie, ktorú dovolateľ priložil ako dôkaz k svojmu dovolaniu (č. l. 307 spisu). Predmetný výpis deklaruje jednak konkrétneho odosielateľa (emailová adresa žalovaného), prijímateľa (emailová adresa Okresného súdu Bratislava IV), dátum a čas odoslania ako aj prijatie tejto správy súdom, predmet (subject-odvolanie). Najviac smerodajnou informáciou (posledný riadok tohto výpisu) bolo to, že na adresu podatelnaOSBAIV@justice.sk bolo odvolanie prijaté dňa 26. júla 2018 o 15:37:18 hod., zaradené ako AD36E2BBEC08C s výsledkom doručenia „OK“.

17.2. Dovolateľ postupoval správne a v zmysle zákona, keď najprv podal odvolanie elektronicky (síce v

posledný deň, ale lehota bola zachovaná), bez autorizácie, a následne totožné podanie poslal poštou súdu (§ 125 ods. 2 CSP). Tento však z ním neuvedeného dôvodu nevložil a nezažurnalizoval toto elektronické podanie do spisu. Preto v rámci zachovania spravodlivého procesu nemôže byť použitá v neprospech strany konania taká situácia, kedy orgán nezaeviduje, prípadne nezaloží podanie do toho-ktorého spisu. Avšak netreba opomenúť, že je to práve na strane sporu, aby vedela dokázať včasnosť svojho podania, či už doručenkou, výpisom o elektronickom doručení (ako tomu bolo v predmetnom prípade), alebo inou hodnovernou cestou, na základe ktorej bude bezpochybné možné dokázať doručenie podania, resp. zachovanie lehoty. V tomto prípade žalovaný včasnosť svojho podania rozhodne dokázal a to výpisom, ktorý sa nachádza na č. l. 307.

17.3. Na tomto mieste je potrebné ešte k záveru dodať, že vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Ak súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (III. ÚS 331/04, III. ÚS 249/08, IV. ÚS 379/08). V danom prípade nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že odvolanie dovolateľa bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty.

18. Dovolací súd uzatvára, že ak odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného ako oneskorene podané, odňal mu svojím konaním a rozhodnutím právo, aby na základe včas podaného odvolania bolo ním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmané odvolacím súdom, t. j. týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a dovolateľ opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Najvyšší súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.